

Václav Vladivoj Tomek (1818-1905)

Život:

- Vystudoval Právnickou fakultu v Praze.
- Po škole působil jako soukromý učitel v rodině Františka Palackého, díky němu se dostal k historické práci.
- Stává se dějepisce města Prahy, posléze také sestavuje rodinný archiv Hraběte Thuna. Zde se setkává se Lvem Thunem, který ho hodně ovlivní.
- Od Palackého se učí a skrze něj se dostává k historické práci.
- V průběhu života hodně mění své názory a dostává se do opozice vůči Palackému, ale pak se opět usmiřují. Nikdy se však nestává nástupcem Palackého.
- Přednáší na Karlo-Ferdinandově univerzitě.
- Stává se prvním rektorem české části této univerzity.
- Působí v politice. Několikrát byl zvolen do Říšského sněmu.
- Je vlastencem, ale mnohdy píše dějiny poplatné tendencím oficiálního pojetí dějin říše.
- Nemá rád směry, které podle něj rozvracují církev a společnost – jednota bratrská, husitství (na to však v průběhu života trochu mění názor).

Dílo:

- Jeho největším dílem je **Dějepis města Prahy** – dohromady má 12 svazků a byl vydáván téměř 50 let (1855-1901). Tomek klade důraz na faktografičnost, nezabývá se filozofickými úvahami, ale jde z jeho textu poznat, komu sympatizuje a komu ne.
- Ač se jedná o dějiny Prahy, můžeme to považovat za dějiny národa, protože Tomek zastává názor, že Praha je ohniskem veřejného života země a národa a podle tohoto se řídí.
- Jedná se o druhou publikaci tak velikého rozsahu ve své době (první jsou Palackého Dějiny).
- Jsou dostupné v knihovně historického ústavu i v ústřední knihovně.

- **Základy starého místopisu pražského** (1866-1875) – skládá se ze tří částí. Podává pramenné doklady starého pražského místopisu od poloviny 14. do poloviny 15. stol. Na základě tohoto díla vypracovává i **Mapy staré Prahy k r. 1230, 1348 a 1419** (1892).
- **Dějiny university pražské** (1849)
- **Paměti mého života** (I. díl 1894, II. díl 1895)
- Věnoval se i dějinám svého rodného regionu: **Příběhy kláštera a města Police nad Metují** (1881), **Místopisné paměti města Hradce Králové** (1885).
- Věnoval se také ediční práci. Editoval například **Didaktiku** (1849 a 1872) od Jana Amose Komenského, nebo **Registra papežských desátků** (Registra decimarum papalium, 1873).
- Píše biografii **Jan Žižka** (1879). Vidí Žižku spíše jako prozíravého politika usilujícího o zavedení pořádku v zemi.

Literatura:

KUTNAR, František, Jaroslav Marek: *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví, Od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století*, Praha 2009, s. 287-293.

ŠTAIFL, Jiří: *Historici, dějiny a společnost. Historiografie v českých zemích od Palackého a jeho předchůdců po Gollovu školu, 1790-1900*, Praha 1997, s. 83-87, 110-111, 115-122, 130-134, 170-174.